

BRM.1711.1.2016

SPRAWOZDANIE z KONTROLI

przeprowadzonej przez zespół kontrolny powołany przez Komisję Rewizyjną Rady Miasta Kamienna Góra w dniu 16 listopada 2016 r., w składzie:

1. Iwona Szczerbaty – Przewodnicząca Komisji
2. Zbigniew Nagórny – Wiceprzewodniczący Komisji
3. Marek Białecki – Członek Komisji
4. Danuta Walus – Członek Komisji;

W dniach 5-6 grudnia 2016 r. zespół kontrolny przeprowadził kontrolę „*Działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kamiennej Górze w zakresie współpracy z innymi jednostkami oraz oceny kryteriów przyznawania pomocy finansowej i rzeczowej*”, która odbyła się w siedzibie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kamiennej Górze, przy udziale Dyrektora jednostki Beaty Wrzesińskiej, Kierownika Działu Socjalnego w MOPS Agnieszki Banach-Górczyk, pracownika Działu Socjalnego w MOPS Teresy Rabendy, oraz pracownika Działu Świadczeń Rodzinnych w MOPS Justyny Zasady. Kontrola obejmowała w swym zakresie następujące zagadnienia:

1. Współpraca MOPS z innymi jednostkami (m.in. jakie jednostki i w jakim zakresie);
2. Kryteria przyznawania pomocy finansowej i rzeczowej, w tym:
 - a) zgodność z obowiązującymi przepisami, tj.:
 - ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 930 z późn. zm.),
 - ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 575 z późn. zm.);
 - b) nadzór prowadzony przez pracowników socjalnych;
3. Realizacja świadczeń w ramach Programu Rodzina 500 plus, zgodnie z:
 - ustawą z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2016 r., poz. 195 z późn. zm.),
 - Rozporządzeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 lutego 2016 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach

o świadczenie wychowawcze;

Pierwszego dnia kontroli Dyrektor MOPS przedstawiła członkom zespołu kontrolnego podstawowe zagadnienia dotyczące pomocy społecznej oraz przesłanie instytucji zajmujących się pomocą społeczną.

Ad.1.

Dyrektor MOPS przedstawiła następnie zespołowi kontrolnemu szczegółową informację o współpracy ośrodka z innymi jednostkami, w celu realizacji swoich ustawowych zadań. Zespół kontrolny ustalił, iż MOPS współpracuje z następującymi instytucjami i podmiotami prywatnymi:

- 1) Sąd Rejonowy w Kamiennej Górze;
- 2) Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej;
- 3) Prokuratura Rejonowa w Kamiennej Górze;
- 4) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kamiennej Górze;
- 5) Komenda Powiatowa Policji w Kamiennej Górze;
- 6) Powiatowy Urząd Pracy w Kamiennej Górze;
- 7) Lokalne placówki oświatowe: tj. Szkoły, Przedszkola, Świetlice /Świetlica Szkolna przy Szkole Podstawowej Nr 1 oraz Dziecięca Świetlica Środowiskowa/;
- 8) Placówki ochrony zdrowia: tj. Szpital Powiatowy, Poradnia Zdrowia Psychicznego i Poradnia ds. uzależnień w Kamiennej Górze, Punkt Konsultacyjny dla ofiar przemocy oraz osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i ich rodzin;
- 9) Spółka Mieszkaniowa
- 10) Centrum Kultury
- 11) Lokalne Parafie: tj. Parafia Matki Bożej Różańcowej w Kamiennej Górze, Parafia Św. Apostołów Piotra i Pawła w Kamiennej Górze, Parafia pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Kamiennej Górze;
- 12) Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów - Zarząd Rejonowy w Kamiennej Górze;
- 13) Bar „Smyk”;

14) Kuratorium Oświaty we Wrocławiu;

15) Centrum Szkolenia i Psychoterapii Caterina Sp. z o.o. w Świdnicy;

16) Organizacje pozarządowe: tj. Kamiennogórskie Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych „RAZEM” i „Misja Nowa Nadzieja” działająca przy Kościele Zielonoświątkowym – Jeruzalem.

Dyrektor MOPS nadmieniła, że na terenie Gminy Miejskiej Kamienna Góra nie funkcjonują placówki zapewniające schronienie tj. schroniska i noclegownie dla osób bezdomnych. W przypadku konieczności zapewnienia schronienia osobom potrzebującym, pracownicy socjalni współpracują z instytucjami z terenu sąsiednich gmin. Dodała też, że na terenie Gminy Miejskiej Kamienna Góra nie funkcjonuje żaden dom pomocy społecznej, ani żaden ośrodek wsparcia o zasięgu gminnym. Osoby wymagające opieki w dps kierowane są decyzjami administracyjnymi do takiego ośrodka na terenie ościennych gmin, za pośrednictwem właściwych miejscowo PCPR. Osoby niepełnosprawne intelektualnie oraz z zaburzeniami psychicznymi mają możliwość uzyskania wsparcia w Powiatowym Ośrodku Wsparcia – Środowiskowym Domu Samopomocy w Kamiennej Górze. Gmina Miejska Kamienna Góra nie prowadzi ośrodka wsparcia. Potrzeby osób z terenu miasta Kamienna Góra zaspokaja w tym zakresie Powiatowy Ośrodek Wsparcia – Środowiskowy Dom Samopomocy w Kamiennej Górze. Osoby i rodziny zainteresowane taką formą pomocy tutaj ośrodek kieruje do PCPR w Kamiennej Górze, w celu objęcia stosownym wsparciem.

Szczegółowy zakres współpracy MOPS z powyższymi instytucjami został ujęty w protokole kontroli z dnia 20 grudnia 2016 r.

Ad.2.

Dyrektor MOPS oraz Kierownik Działu Socjalnego w MOPS Agnieszka Banach-Górczyk przedstawiły w następnym punkcie kontroli zasady oraz tryb udzielania wsparcia z pomocy społecznej, które określa ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 930 z późn. zm.).

Wyszczególniły rodzaje świadczeń przyznawanych z pomocy społecznej, kryteria niezbędne do uzyskania danego świadczenia oraz wymieniły rodzaje dokumentów, na podstawie których ustala się sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową osoby lub rodziny.

Przedstawiciele MOPS w Kamiennej Górze poinformowali członków zespołu kontrolnego, że z oferowanych przez tut. ośrodek świadczeń korzysta:

1. w ramach **pomocy finansowej** (wg stanu na 30 września 2016 r.):
 - 633 osoby - 471 rodzin (łącznie 923 osoby w rodzinach). Wydano 633 decyzje o przyznaniu takiej pomocy na łączną kwotę 1 316 853 zł;
2. w ramach **pomocy rzeczowej**:
 - 50 osób – usługi opiekuńcze (na kwotę 125 384 zł),
 - 1 osoba – sprawienie pogrzebu (w kwocie 2 884 zł),
 - 155 osób – posiłki, w tym 122 dzieci (na kwotę 65 684 zł) – 40% wkład własny gminy;

Nadzór prowadzony przez pracowników socjalnych oraz asystentów rodziny:

Dyrektor MOPS, przy udziale Kierownika Działu Socjalnego w MOPS Agnieszki Banach-Górczyk poinformowała zespół kontrolny, iż w przypadku stwierdzenia przez pracownika socjalnego lub otrzymania informacji odnośnie marnotrawienia wypłacanych świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, oraz świadczeń rodzinnych, w tym świadczenia wychowawczego z Programu Rodzina 500 plus lub wydatkowania świadczeń niezgodnie z przeznaczeniem, pracownik socjalny wnioskuje o przekazywanie należnych świadczeń w całości lub w części, w formie rzeczowej lub w formie opłacenia usług.

Obecnie w Kamiennej Górze 19 osób objętych jest pomocą w formie zasiłku okresowego oraz 11 osób objętych jest pomocą w formie zasiłku stałego – pobiera świadczenie w formie bonów żywnościowych, zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

Przedstawiciele MOPS w Kamiennej Górze zapoznali również zespół kontrolny z pracą pracowników socjalnych oraz asystentów rodziny. Omówili przy tym szczegółowo zadania pracownika socjalnego oraz kryteria, jakimi powinien się kierować pracownik socjalny w pracy. Powyższe informacje zostały szczegółowo rozpisane i ujęte w protokole kontroli z dnia 20 grudnia 2016 r.

Zgodnie z przedstawionymi danymi zespół kontrolny stwierdził, iż na dzień kontroli w MOPS w Kamiennej Górze zatrudnionych jest 10 pracowników socjalnych i 2 asystentów rodziny. Jest to zgodne z obowiązującą strukturą organizacyjną pomocy społecznej, która wynika z zapisów art. 110 ustawy o pomocy społecznej. Ponadto zgodnie z pkt 11

niniejszego artykułu, ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy, w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku, 1 pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących.

Należy również wskazać, iż każda z zatrudnionych osób na stanowisku pracownika socjalnego posiada wymagane wykształcenie i spełnia wszystkie warunki obwarowane przepisami ustawy o pomocy społecznej, w szczególności art. 116. Ponadto każdy pracownik socjalny w MOPS w Kamiennej Górze ponosi swoje kwalifikacje zawodowe uczestnicząc w szkoleniach i w drodze samokształcenia.

Ad.3.

Drugiego dnia kontroli Dyrektor MOPS przedstawiła członkom zespołu kontrolnego dane dotyczące realizacji Programu Rodzina 500 plus w Gminie Miejskiej Kamienna Góra.

Warunki nabywania prawa do świadczenia wychowawczego oraz zasady przyznawania i wypłacania tego świadczenia określa ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2016 r., poz. 195 z późn. zm.).

Według danych przedstawionych przez Dyrektora MOPS, na dzień 31 października 2016 r. poziom realizacji przedmiotowego świadczenia prezentował się następująco:

- 1) liczba złożonych wniosków – 1195, w tym:
 - a) w wersji papierowej – 994,
 - b) w wersji elektronicznej – 201, za pomocą:
 - bankowości elektronicznej,
 - PUE ZUS,
 - portalu EMPATIA,
 - elektronicznej platformy e-mail;
- 2) liczba wniosków oczekujących na rozpatrzenie – 68 (podlegających rozpatrzeniu w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego);
- 3) liczba wydanych decyzji przyznających świadczenie – 1024
- 4) liczba wydanych decyzji odmownych – 114

} łącznie 1138;

Informacja o realizacji Programu Rodzina 500 plus stanowi załącznik do protokołu kontroli. Wszystkie decyzje w przedmiocie tegoż świadczenia zostały wydane w ustawowym terminie. Od 1 kwietnia 2016 r. do 30 września 2016 r. wypłacono w Gminie Miejskiej Kamienna Góra świadczenia z Programu Rodzina 500 plus na łączną kwotę 5 231 092 zł. Wydatki te są w pełni pokrywane z budżetu państwa. Natomiast koszty obsługi stanowią 2% należnej dotacji i we wskazanym wyżej okresie wyniosły 104 620 zł. Większa część tej kwoty przeznaczona została na opłaty związane z wypłatą świadczeń, tj. procent od wypłaconych kwot (stanowiący opłaty bankowe) oraz prowizje bankowe. Pozostałe wydatki związane były z zakupem wyposażenia oraz artykułów biurowych, niezbędnych do wykonywania czynności z tytułu przyznawania i wypłaty świadczenia z Programu Rodzina 500 plus. Za okres 6 miesięcy kwota ta ukształtowała się na poziomie 18 774 zł.

Na podstawie wyjaśnień Dyrektora MOPS i pracownika Działu Świadczeń Rodzinnych w MOPS zespół kontrolny stwierdził, że wszystkie składane wnioski podlegają weryfikacji bezpośrednio po ich wpływie, zarówno pod względem formalnym, jak i merytorycznym. W weryfikacji danych osobowych i dochodowych pomagają dostępne platformy informatyczne.

Dyrektor MOPS nadmieniła ponadto, że na dzień prowadzonej kontroli, trzech świadczeniobiorców korzystających pomocy w ramach Programu Rodzina 500 plus, pobiera te świadczenia w formie rzeczowej, niepieniężnej. Przez cały okres funkcjonowania programu, było w Kamiennej Górze czterech takich świadczeniobiorców.

Biorąc pod uwagę pełną dokumentację dostarczoną przez Dyrektora MOPS w Kamiennej Górze, przyjęte wyjaśnienia i interpretacje przekazane zespołowi kontrolnemu przez pracowników jednostki, zespół kontrolny nie stwierdził żadnych nieprawidłowości w zakresie objętym kontrolą.

Zespół kontrolny nie wypracował żadnych wniosków i zaleceń pokontrolnych.

Przewodnicząca Komisji Rewizyjnej
Rady Miasta Kamienna Góra

/-/ Iwona Szczerbaty